

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

สื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

Appropriate Media for Tree-pruning Arborist in Bangkok Metropolitan

สมศักดิ์ อินทมาตร์ (Somsak Intramart)¹ เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ (Chalemsak Toomhirun)² จินดา ขลิบทอง (Jinda Khlibtong)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (2) ระดับความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ (3) สื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ (4) ปัญหาและข้อเสนอแนะ และ (5) แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 952 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร Yamane ที่ความคลาดเคลื่อน 0.07 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า (1) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ร้อยละ 94.1 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 42.39 ปี ร้อยละ 35.5 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประสบการณ์ทำงานสังกัดกรุงเทพมหานคร เฉลี่ย 14.88 ปี ประสบการณ์ทำงานในการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ เฉลี่ย 14.37 ปี ร้อยละ 78.7 มีตำแหน่งเป็นลูกจ้างของหน่วยงาน และร้อยละ 65.1 สังกัดฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ของสำนักงานเขต มีการรับรู้ข่าวสารด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่จากเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน และส่วนมากได้รับวิธีการถ่ายทอดความรู้ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง (2) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ ร้อยละ 64.1 มีความรู้เกี่ยวกับการเจริญเติบโตของต้นไม้มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 56.38 มีความรู้เกี่ยวกับการตัดแต่งและดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ (3) สื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คือ สื่อบุคคลมากที่สุด โดยต้องการเนื้อหาเรื่องวิธีการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ถูกต้อง ส่วนความต้องการวิธีการถ่ายทอดความรู้แบบรายบุคคล แบบกลุ่ม และแบบมวลชน คือ วิทยากรจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ การศึกษาดูงาน และผ่านทางเว็บไซต์ ตามลำดับ และต้องการให้อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้มากที่สุด (4) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสื่อของเจ้าหน้าที่ พบว่ามีปัญหาด้านการให้บริการมากที่สุด เนื่องจากจำนวนผู้ถ่ายทอดความรู้ไม่เพียงพอ และขาดการประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับข้อมูล (5) แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อที่เหมาะสมต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คือ ควรให้อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้ให้ความรู้เรื่องวิธีการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ที่ถูกต้อง ผลกระทบจากการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ที่ไม่ถูกต้องและการดูแลต้นไม้ใหญ่ โดยผ่านช่องทางการถ่ายทอดแบบรายบุคคล แบบกลุ่ม และแบบมวลชน คือการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ ไปศึกษาดูงาน และมีการถ่ายทอดความรู้ผ่านทางเว็บไซต์ ตามลำดับ

คำสำคัญ สื่อ การส่งเสริม การตัดแต่งกิ่ง กรุงเทพมหานคร

¹ นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร) แขนงวิชาส่งเสริมการเกษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช somsak.int@mystou.net

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช artoom@hotmail.com

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช arkjin@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this research were to study (1) the general condition of Arborist (2) the level of knowledge on tree-pruning the large trees of Arborist (3) the appropriate media for Arborist and (4) the problems and recommendation for the production of appropriate media for Arborist of Bangkok Metropolitan (5) the guideline of appropriate media application for tree-pruning arborist in Bangkok Metropolitan. The population consists of 952 Arborist of Bangkok Metropolitan. The sample sizes of 169 were determined by using Yamane formula with 0.07 of error. This was survey research conducted by interview to collect the data. Data were analyzed using frequency, percentage, average and standard deviation. The results showed that (1) 91.4% arborist were male with average age about 42.39 years and 35.5% were graduated from junior high school. The averages of work experience at Bangkok Metropolitan were 14.88 year. The averages of tree-pruning experience were 14.37 year. 78.7% arborist was worker and 65.1% work at Public Cleansing and Public Park Section of District office. The most of arborist receiving the tree-pruning knowledge from organization officer and transfer by learning method (2) arborist had highest level of knowledge on plant growth about 64.1% and had knowledge on tree-pruning about 56.38% (3) the highest level of media requirement was from personal media and requirement was content correct tree-pruning method. The requirement of individual, group and mass extension method such as lecturer from expert organization, visual education and website respectively. The highest level of knowledge sender was the expert from university (4) the highest media problem was knowledge service of organization because insufficient knowledge sender and lacking of public relation in channel to receiving information (5) The guideline of appropriate media for arborist were educated by expert from university for correctly method of tree-pruning, effect of wrong tree-pruning method and maintenance of tree-pruning through the channel by individual, group and mass extension method such as lecturer from expert organization, visual education and website respectively.

Keywords: Media, Extension, Pruning, Bangkok Metropolitan

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยที่มีประชากรหนาแน่น และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกปี ความต้องการสาธารณูปโภค สิ่งก่อสร้างเพิ่มขึ้น ต้นไม้ในเมืองมีปริมาณลดลง ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ความเสื่อมโทรมของคุณภาพอากาศ อุณหภูมิ ไปจนถึงปัญหาภาวะโลกร้อน เนื่องจากต้นไม้เป็นแหล่งผลิตออกซิเจน ให้ร่มเงา ลดอุณหภูมิบนพื้นผิว ช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ออกไซด์ของไนโตรเจน รวมทั้งดักจับฝุ่นละอองขนาดเล็ก ป้องกันเสียง กันลม และประโยชน์อีกมากมาย เมื่อปริมาณต้นไม้ลดลงจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ซึ่งการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ในเมือง จะช่วยปรับปรุงสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศ ลดปัญหามลภาวะต่าง ๆ

องค์การอนามัยโลกกำหนดมาตรฐานพื้นที่สีเขียวในเมืองเท่ากับ 9 ตารางเมตรต่อคน แต่ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียว 6.8 ตารางเมตรต่อคน (กรุงเทพมหานคร, 2561) โดยคำนวณพื้นที่สีเขียวจากสวนทั้งหมด 7 ประเภท คือ สวนเฉพาะทาง สวนชุมชน สวนถนน สวนระดับเมือง สวนระดับย่าน สวนหมู่บ้าน และสวนหย่อมขนาดเล็ก ซึ่งล้วนเป็นพื้นที่จำกัด ไม่สามารถเพิ่มปริมาณต้นไม้ในพื้นที่ได้แล้ว ดังนั้นเมื่อเพิ่มปริมาณไม่ได้ จึงต้องรักษาต้นไม้ที่มีอยู่ให้เจริญเติบโต และแข็งแรง ดังนั้นหากไม่สามารถเพิ่มปริมาณต้นไม้ในพื้นที่เมืองได้ การดูแลรักษาต้นไม้จึงจำเป็นมาก โดยดวงใจ สุขเฉลิม และคณะ (2558) ได้กล่าวว่า การดูแลต้นไม้ที่ปลูกแบ่งได้เป็น 3 เรื่อง ได้แก่ การควบคุมการเจริญเติบโต การควบคุมโรคและแมลง การควบคุมความเสียหายทางกายภาพ การดูแลรักษาโดยวิธีการที่ไม่ถูกต้อง จะทำให้ต้นไม้เกิดบาดแผล ผุพัง ถูกโรคและแมลงเข้าทำลาย ทำให้หยุดการเจริญเติบโตและตายไปในที่สุด

กรุงเทพมหานคร โดยสำนักสิ่งแวดล้อม สำนักงานสวนสาธารณะ ฝ่ายปลูกบำรุงรักษา และสำนักงานเขต ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ทั้ง 50 เขต มีหน้าที่ดูแลในเรื่องการปลูก ดูแลและบำรุงรักษาต้นไม้ การพิจารณาอนุญาตตัดและขุดย้ายต้นไม้ในที่สาธารณะ การจัดทำแผนการปลูกต้นไม้และพื้นที่สีเขียวในเขตพื้นที่รับผิดชอบดูแล ตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่มากกว่า 5 ล้านต้น และมีความเสี่ยงอันตรายในขณะปฏิบัติงาน เนื่องจากปัญหาด้านสาธารณูปโภค เช่น สายไฟฟ้าแรงสูง-แรงต่ำ สายสื่อสาร รวมถึงตัวอาคารต่างๆ ขวางพื้นที่การทำงาน บุคลากรในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ดังนั้นการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ให้ถูกต้อง จึงเป็นการเพิ่มศักยภาพของบุคลากร ที่สามารถรักษาต้นไม้ให้ยืนยงต่อไปได้ ซึ่งการถ่ายทอดองค์ความรู้ทำได้หลายวิธี วิธีที่มีอยู่อาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานจดจำได้ยาก และไม่ทันเหตุการณ์ ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาสื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และจดจำได้ง่าย รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหา ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสื่อต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่
3. เพื่อศึกษาสื่อที่เหมาะสมด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่
4. เพื่อศึกษาระดับปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตสื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่
5. เพื่อวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ศึกษาคือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 952 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร ทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 93 ได้ตัวอย่างจำนวน 169 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา เช่น ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ จำนวน 169 ชุด มีลักษณะคำถามทั้งแบบปลายปิด และปลายเปิดซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ 1) ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร 2) ความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน 3) สื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ และ 4) ปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับสื่อสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ (แบบสอบถามในตอนที่ 3 และ 4) มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค เท่ากับ 0.91 และ 0.927 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลลักษณะพื้นฐานทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร เป็นเพศชาย ร้อยละ 94.1 อายุเฉลี่ย 42.39 ปี เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 35.5 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประสบการณ์ทำงานสังกัดกรุงเทพมหานคร เฉลี่ย 14.88 ปี ประสบการณ์ทำงานในการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ เฉลี่ย 14.37 ปี เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนมากมีตำแหน่งเป็นลูกจ้างของหน่วยงาน และส่วนมากสังกัดฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ของสำนักงานเขต

2. ข้อมูลการรับรู้ข่าวสารด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

แหล่งของความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ที่ได้รับ พบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 100 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานครภายในหน่วยงาน รองลงมาร้อยละ 93.5 ได้รับความรู้จากเพื่อนร่วมงานที่มีประสบการณ์ ร้อยละ 73.4 ได้รับความรู้จากวิทยากรจากหน่วยงานราชการอื่น/อาจารย์มหาวิทยาลัย และร้อยละ 13.6 ได้รับความรู้จากวิทยากรเอกชน

วิธีการที่เคยได้รับการถ่ายทอดความรู้ พบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานครร้อยละ 85.2 ได้รับการถ่ายทอดด้วยวิธีอื่นๆ (เรียนรู้ด้วยตนเอง การสอนงาน ประสบการณ์ที่มี) รองลงมาร้อยละ 14.2 ได้รับการถ่ายทอดด้วยวิธีการฝึกอบรม/การสาธิต ร้อยละ 13.6 ได้รับการถ่ายทอดด้วยวิธีการฟังการบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญ และร้อยละ 4.1 ได้รับการถ่ายทอดด้วยวิธีการอ่านหนังสือ/คู่มือ/แผ่นพับ/โปสเตอร์ โดยไม่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากรายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ (line facebook และ application ต่าง ๆ)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 แสดงค่าจำนวน ร้อยละ ของแหล่งความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ และวิธีการที่เคยได้รับการถ่ายทอดความรู้ ดังนี้

n=169

ประเด็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
แหล่งของความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ที่ได้รับ		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน	169	100.0
เพื่อนร่วมงานที่มีประสบการณ์	158	93.5
วิทยากรจากหน่วยงานราชการอื่น/อาจารย์มหาวิทยาลัย	124	73.4
วิทยากรเอกชน	23	13.6
วิธีการที่เคยได้รับการถ่ายทอดความรู้		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
อื่นๆ (เรียนรู้ด้วยตนเอง การสอนงาน ประสบการณ์ที่มี)	144	85.2
การฝึกอบรม/การสาธิต	24	14.2
ฟังการบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญ	23	13.6
หนังสือ/คู่มือ/แผ่นพับ/โปสเตอร์	7	4.1

3. ความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ ร้อยละ 64.1 มีความรู้เกี่ยวกับการเจริญเติบโตของต้นไม้มากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 56.38 มีความรู้เกี่ยวกับการตัดแต่งและดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ โดยในภาพรวมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ ร้อยละ 50.3 มีความรู้ในระดับมาก รองลงมา ร้อยละ 49.1 มีความรู้ในระดับปานกลาง และร้อยละ 0.6 มีความรู้ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความรู้ 11.51 คะแนน

4. สื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ที่ถูกต้อง

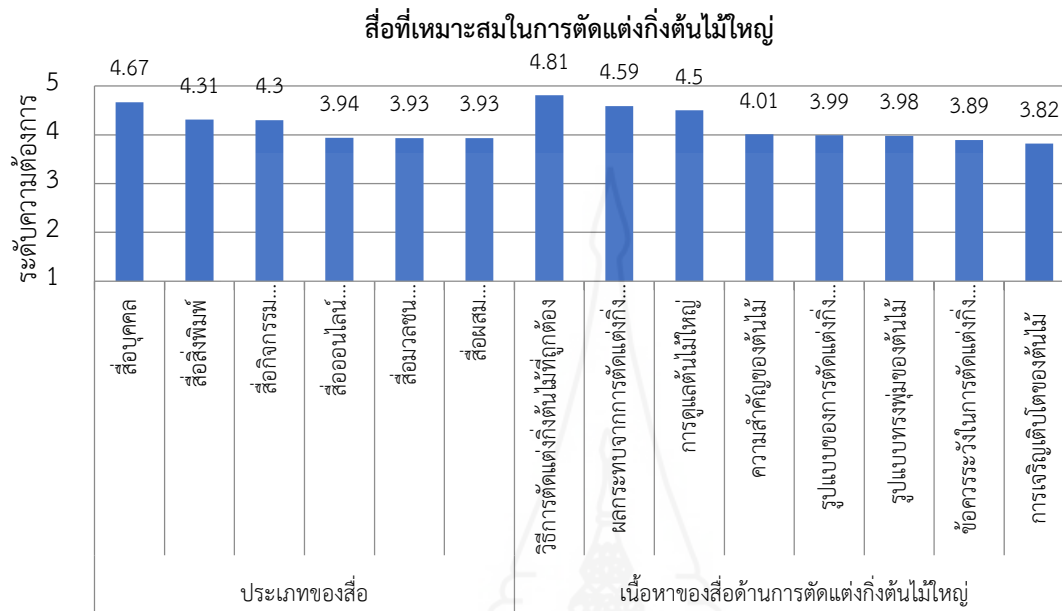
ความต้องการด้านสื่อในการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ ระดับความต้องการประเภทของสื่อ พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อกิจกรรม (การฝึกอบรม/การสาธิต/การฝึกปฏิบัติ) รองลงมาความต้องการในระดับมาก ได้แก่ สื่อออนไลน์ (เว็บไซต์, ไลน์, เฟสบุ๊ค ฯลฯ) และสื่อผสม (วีดิทัศน์)

เนื้อหาของสื่อด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ ระดับความต้องการเนื้อหาของสื่อ พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ วิธีการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ที่ถูกต้อง ผลกระทบจากการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ที่ไม่ถูกต้อง และการดูแลต้นไม้ใหญ่ รองลงมาประเด็นความต้องการอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความสำคัญของต้นไม้ รูปแบบของการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ รูปแบบทรงพุ่มของต้นไม้ ข้อควรระวังในการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ และการเจริญเติบโตของต้นไม้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

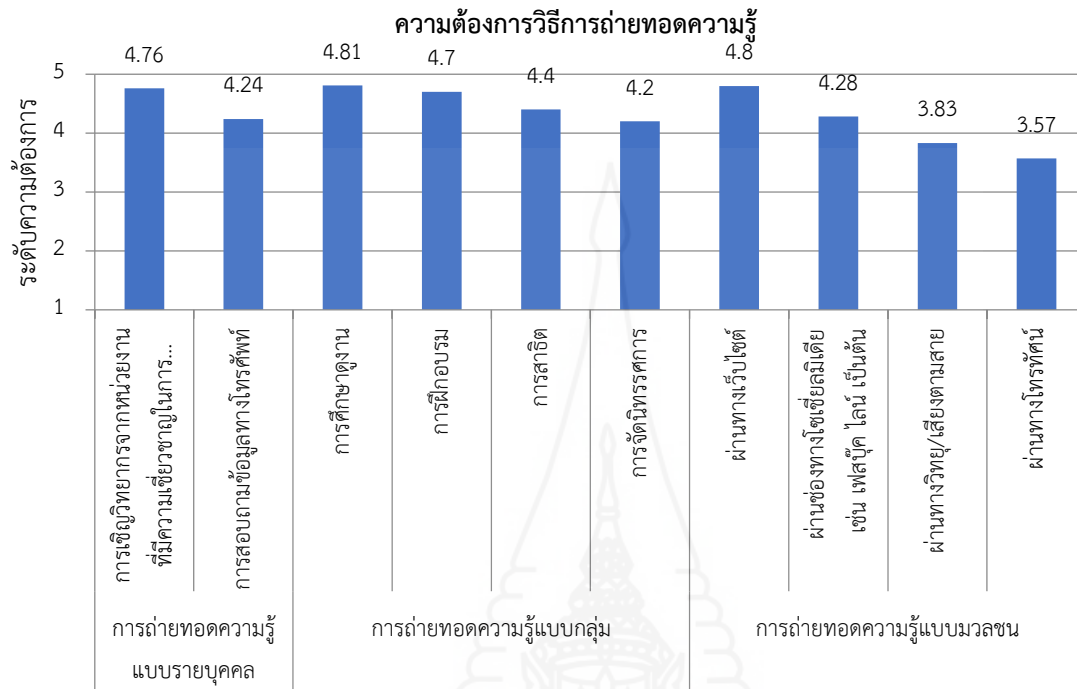

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงสื่อที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ที่ต้องการ

ความต้องการวิธีการถ่ายทอดความรู้ 1) ระดับความต้องการการถ่ายทอดความรู้รายบุคคล พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ด้วยการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ และการสอบถามข้อมูลทางโทรศัพท์ 2) ระดับความต้องการการถ่ายทอดความรู้แบบกลุ่ม พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกวิธีการ คือ การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การสาธิต และการจัดนิทรรศการ 3) ระดับความต้องการการถ่ายทอดความรู้แบบมวลชน พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านช่องทางเว็บไซต์ และผ่านช่องทางโซเชียลมีเดีย เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น รองลงมาประเด็นความต้องการอยู่ในระดับมาก ผ่านทางวิทยุ/เสียงตามสาย และผ่านทางโทรทัศน์

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

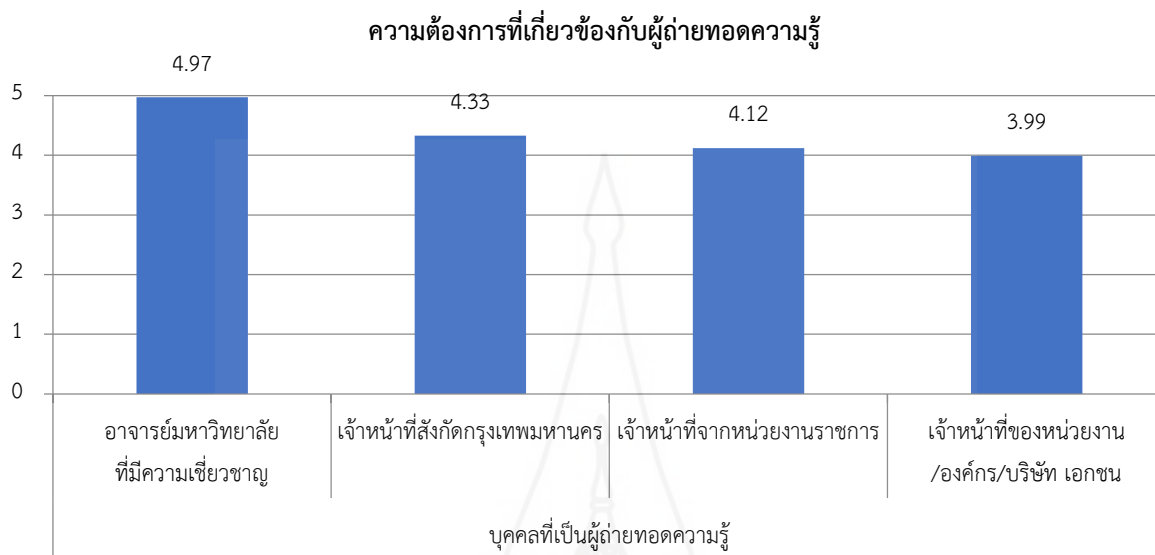

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงความต้องการวิธีการถ่ายทอดความรู้

ความต้องการที่เกี่ยวข้องกับผู้ถ่ายทอดความรู้ ระดับความต้องการบุคคลที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด จากอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญ และเจ้าหน้าที่สังกัดกรุงเทพมหานคร รองลงมาประเด็นความต้องการอยู่ในระดับมาก จากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน/องค์กร/บริษัท เอกชน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงความต้องการที่เกี่ยวข้องกับผู้ถ่ายทอดความรู้

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับสื่อสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร
- ปัญหาด้านผู้ให้ความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ ระดับปัญหาด้านผู้ให้ความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลางในทุกประเด็น ได้แก่ มีบุคลากรไม่เหมาะสม ใช้ภาษาที่เข้าใจยาก เลือกวิธีการถ่ายทอดความรู้ไม่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และขาดความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่สื่อสาร
- ปัญหาด้านสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงาน พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาอยู่ในระดับมากทุกประเด็น คือ ปัญหาด้านรูปแบบ/ชนิด/ประเภทของสื่อ ปัญหาด้านจำนวนของสื่อ และปัญหาด้านเนื้อหาของสื่อ
- ปัญหาด้านช่องทางในการรับสื่อ พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาอยู่ในระดับมากทุกประเด็น คือ ปัญหาด้านความสะดวกในการรับสื่อของเจ้าหน้าที่ และปัญหาด้านความหลากหลายของช่องทางการติดต่อสื่อสาร
- ปัญหาด้านการรับรู้ข้อมูล พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น คือ ขาดโอกาสการเข้าถึงข้อมูล ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ขาดความรู้และประสบการณ์ในการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ และทัศนคติไม่ตรงกับผู้ถ่ายทอดความรู้
- ปัญหาด้านการให้บริการ พบว่า เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น คือ จำนวนผู้ถ่ายทอดความรู้ที่ไม่เพียงพอ ขาดการประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับข้อมูล ความพร้อมของสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ และขั้นตอนในการขอรับข้อมูลมีความยุ่งยาก รายละเอียดตามตารางที่ 4

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 แสดงระดับของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสื่อของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

n = 169

ประเด็นปัญหา	ระดับของปัญหา		แปลผล
	$\bar{x}$	SD	
1. ปัญหาด้านผู้ให้ความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่			
- มีบุคลิกภาพไม่เหมาะสม	3.12	0.73	ปานกลาง
- ใช้ภาษาที่เข้าใจยาก	3.11	0.69	ปานกลาง
- เลือกใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ไม่เหมาะสม	3.07	0.66	ปานกลาง
กับกลุ่มเป้าหมาย			
- ขาดความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่สื่อสาร	3.06	0.66	ปานกลาง
2. ปัญหาด้านสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงาน			
- ปัญหาด้านรูปแบบ/ชนิด/ประเภทของสื่อ	3.92	0.83	มาก
- ปัญหาด้านจำนวนของสื่อ	3.92	0.82	มาก
- ปัญหาด้านเนื้อหาของสื่อ	3.88	0.83	มาก
3. ปัญหาด้านช่องทางในการรับสื่อ			
- ปัญหาด้านความสะดวกในการรับสื่อของเจ้าหน้าที่	3.95	0.82	มาก
- ปัญหาด้านความหลากหลายของช่องทางการติดต่อสื่อสาร	3.94	0.84	มาก
4. ปัญหาด้านการรับรู้ข้อมูล			
- ขาดโอกาสการเข้าถึงข้อมูล	4.33	0.55	มากที่สุด
- ขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร	4.32	0.54	มากที่สุด
- ขาดความรู้และประสบการณ์ในการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่	4.30	0.53	มากที่สุด
- ทักษะไม่ดีตรงกับผู้ถ่ายทอดความรู้	4.28	0.66	มากที่สุด
5. ปัญหาด้านการให้บริการ			
- จำนวนผู้ถ่ายทอดความรู้ที่ไม่เพียงพอ	4.37	0.59	มากที่สุด
- ขาดการประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับข้อมูล	4.37	0.59	มากที่สุด
- ความพร้อมของสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	4.36	0.61	มากที่สุด
- ขั้นตอนในการขอรับข้อมูลมีความยุ่งยาก	4.34	0.64	มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ส่วนมากเป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 42.39 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ Elmendorf W. และคณะ (2002) พบว่า ผู้เข้าอบรมร้อยละ 81.0 เป็นเพศชาย และมีอายุเฉลี่ย 48 ปี ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านนี้จำเป็นต้องใช้แรงงานในการทำงาน ผู้ทำงานด้านนี้ส่วนใหญ่จึงเป็นผู้ชาย วัยกลางคน ส่วนข้อมูลการรับรู้ข่าวสารด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า เจ้าหน้าที่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานครส่วนมากมีเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานเป็นแหล่งความรู้ด้านการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ สอดคล้องกับ ดวงแก้ว เงินพูลทรัพย์ (2555) พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีแหล่งสารสนเทศโดยการสอบถามจากเพื่อนร่วมอาชีพ เนื่องจากมีความใกล้ชิดและมีประสบการณ์ร่วมในการทำงานมากที่สุด และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีการเรียนรู้ด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การเรียนรู้ด้วยตัวเอง การสอนงานจากประสบการณ์ที่มี สอดคล้องกับธานินทร์ คงศิลา และคณะ (น.ป.ป.) พบว่า กระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกร เกิดขึ้นโดยเริ่มต้นจากความตระหนักและค้นพบปัญหาจากการทำการเกษตรที่ใช้สารเคมี เมื่อค้นหาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหา จึงทำการศึกษาหาความรู้จากการน้อมนำแนวทางตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเริ่มลงมือปฏิบัติตามแนวทางนั้นอย่างจริงจัง ด้วยตนเอง จนกระทั่งตัดสินใจทำการเกษตรอินทรีย์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้แนวทางจากการเรียนรู้ในตัวเอง

ความรู้ด้านการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตอบถูกมากที่สุด คือ ต้นไม้ช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และฝุ่นละอองได้ ซึ่งสอดคล้องกับพรชูลี (2558) กล่าวว่าป่าไม้เป็นแหล่งผลิตก๊าซออกซิเจน ลดมลภาวะจากอากาศที่เป็นพิษ ลดฝุ่นละออง บรรเทาความร้อน สร้างความร่มรื่นให้แก่ผู้อยู่อาศัยในเมือง และความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ตอบถูกมากที่สุด ได้แก่ การตัดแต่งต้นปาล์มไม่สามารถตัดแต่งแบบลดความสูงของทรงพุ่มได้ เนื่องจากปาล์มเป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยวที่มีการเจริญเติบโตทางปลายยอด เช่นเดียวกับมะพร้าว อ้อย ตาล โหนด หมากรุก เป็นต้น หากตัดยอดแล้วต้นไม้เหล่านี้จะหยุดการเจริญเติบโต

สื่อที่เหมาะสมด้านการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ที่ถูกต้อง แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) สื่อที่เหมาะสมที่สุดคือ สื่อบุคคลมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ และบำเพ็ญ เขียวหวาน (2558) พบว่า เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเกษตรในทุกขั้นตอนของกระบวนการยอมรับนวัตกรรมในอันดับแรกจากสื่อบุคคล เนื่องจากการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้เฉพาะด้าน ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริง และต้องสามารถถ่ายทอดความรู้ร่วมกับการสาธิตและการฝึกปฏิบัติ จึงจะสามารถทำให้ประสบผลสำเร็จได้ 2) เนื้อหาที่ต้องการมากที่สุด คือ วิธีการตัดแต่งต้นไม้ที่ถูกต้อง เนื่องจากจะส่งผลต่ออายุการใช้งาน และการเจริญเติบโตของต้นไม้ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานสวนสาธารณะ (2547) ที่ได้กล่าวว่า การตัดแต่งที่ถูกต้องถือเป็นหัวใจสำคัญในการดูแลรักษาต้นไม้ ซึ่งปกติแล้วต้นไม้ที่แข็งแรงมีสุขภาพดีตามธรรมชาติ จะมีกลไกการป้องกันโรคและแมลงที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการตัดแต่งที่ถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้รอยบาดแผลที่เกิดขึ้นมีอัตราการปิดบาดแผลได้อย่างรวดเร็ว และทำให้โอกาสที่ต้นไม้จะเกิดโรครายหลังจากการตัดแต่งกิ่งน้อยลงตามไปด้วย 3) ความต้องการวิธีการถ่ายทอดความรู้รายบุคคลระดับมากที่สุด คือ การเชิญวิทยากรจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ เนื่องจากเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและการดูแลรักษาต้นไม้ใหญ่ เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย รุกขกรจากกรมป่าไม้ และภาคเอกชน เป็นต้น ความต้องการการถ่ายทอดความรู้แบบกลุ่มระดับมากที่สุด คือ การศึกษาดูงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ เช่น ในต่างประเทศผู้ที่ทำงานด้านการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ต้องผ่านการรับรองจากหน่วยงานที่น่าเชื่อถือ โดยจะทำให้การตัดแต่งต้นไม้ใหญ่มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับ Elmendorf W. และคณะ 2002 ผู้ที่ทำงานด้านการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ส่วนมากเป็นผู้ผ่านการรับรองเป็นรุกขกรแล้ว ความต้องการการถ่ายทอดความรู้แบบมวลชนระดับมากที่สุด ได้แก่ ผ่านช่องทางเว็บไซต์ เนื่องจากเว็บไซต์เป็นแหล่งข้อมูลความรู้ที่สามารถสืบค้นได้ทุกที่และทุกเวลา และ 4) ความต้องการบุคคลที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ระดับมากที่สุด คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญ เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีความรู้ทางวิชาการ และมีความน่าเชื่อถือ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

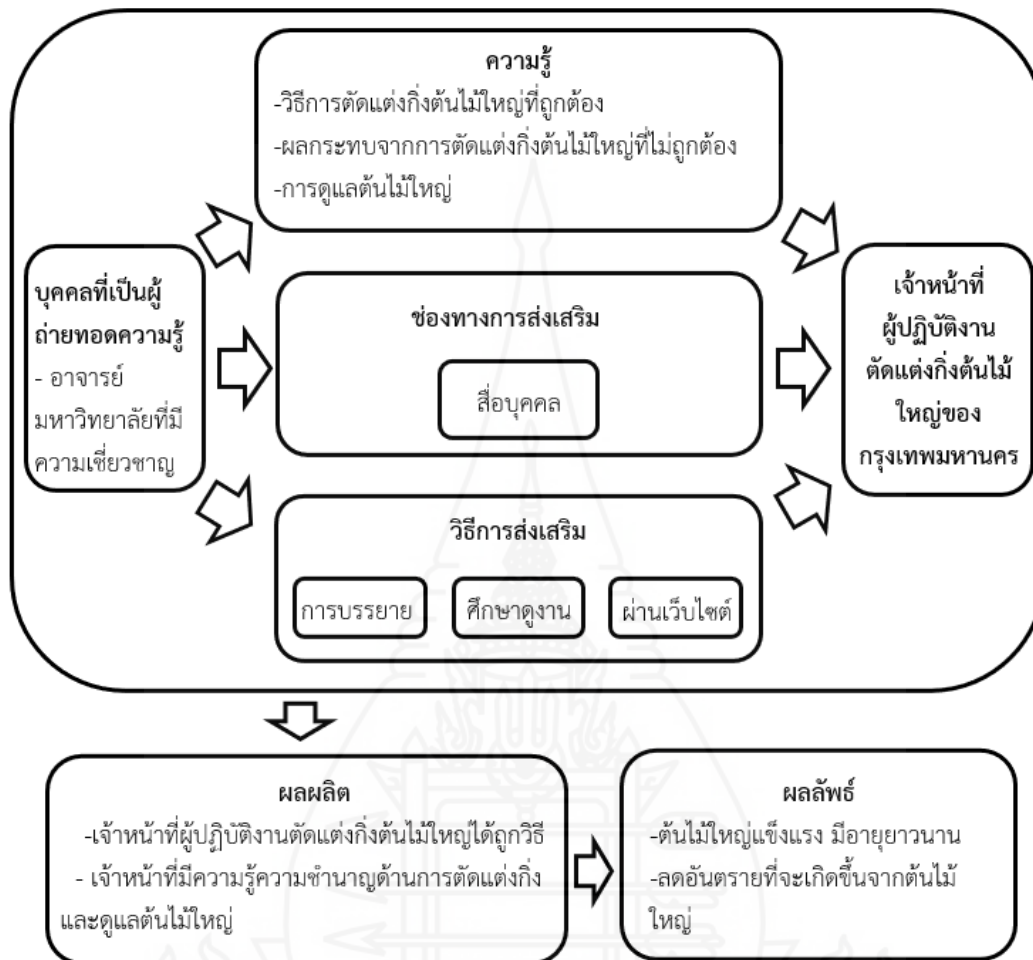
ปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับสื่อสำหรับเจ้าหน้าที่ตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ 1) เจ้าหน้าที่ส่วนมากมีปัญหาด้านผู้ให้ความรู้ด้านการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ คือ มีบุคลิกภาพไม่เหมาะสม เนื่องจากผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ที่ผ่านมาส่วนมากเป็นเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานเดียวกัน อาจจะแสดงความเป็นกันเองมากเกินไประหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งสอดคล้องกับ วรดี อุดมเกียรติ (2550) ได้พบว่าปัญหา อุปสรรคที่สำคัญคือ ปัญหาด้านทัศนคติและพฤติกรรมของผู้สอนที่ดีต่อตัวเอง ต่อวิชาภาษาอังกฤษ และต่อตัวผู้เรียน จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองว่าจะสามารถเป็นผู้ส่งสารที่มีประสิทธิภาพได้ หากมีทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาข่าวสาร ทำให้ผู้ส่งสารมีบุคลิกที่มีความน่าเชื่อถือและเลื่อมใสในสายตาผู้รับสาร 2) เจ้าหน้าที่ส่วนมากมีปัญหาด้านรูปแบบ/ชนิด/ประเภทของสื่อที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากที่ผ่านมาได้รับความรู้โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง และจากประสบการณ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานทำให้ขาดแคลนสื่อที่เป็นรูปธรรม 3) เจ้าหน้าที่ส่วนมากมีปัญหาด้านความสะดวกในการรับสื่อ เนื่องจากสื่อที่เกี่ยวข้องกับการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่มีจำนวนน้อย สืบค้นได้ยาก และไม่ทราบแหล่งของข้อมูลรวมทั้งการหาข้อมูลตามแหล่งสารสนเทศ 4) เจ้าหน้าที่ส่วนมากมีปัญหาในการขาดโอกาสการเข้าถึงข้อมูล เนื่องจากตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างชั่วคราว ทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ขาดโอกาสในการศึกษาค้นคว้าความรู้เพื่อใช้ในการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับ สนิษฐา ศรุษเมือง แสนเสริม และพลสรายุ สราญรมย์ (2558) พบว่าเกษตรกรมีปัญหาในการเข้าถึงและเข้าถึงเทคโนโลยี โดยมีปัญหาการใช้ที่ยุ่งยาก ไม่มีอุปกรณ์ พื้นที่ไม่มีโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ และ 5) เจ้าหน้าที่ส่วนมากมีปัญหาด้านจำนวนผู้ถ่ายทอดความรู้ที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากบุคลากรในหน่วยงาน และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการดูแลตัดแต่งกิ่งต้นไม้มีน้อย สอดคล้องกับ นันทิตา จุไรทัศนีย์ (2563) ที่ได้เขียนบทความเรื่อง รุกขกร : หมอต้นไม้ผู้ต่อลมหายใจให้รากแก้ว ไว้ว่า คนไทยเพียงคนเดียวที่ได้ใบรับรองอาชีพรุกขกร ระดับนานาชาติจาก ISA สมาคมรุกขกรรมนานาชาติ คือ ดร.พรเทพ เหมือนพงษ์ อาจารย์ประจำคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งกว่าจะเป็นรุกขกรได้ต้องสอบให้ได้ใบ ISA จากสมาคมรุกขกรรมนานาชาติ โดยมีข้อกำหนดว่าต้องจบการศึกษาจากคณะที่เกี่ยวข้องกับต้นไม้ อาทิวนศาสตร์พฤกษศาสตร์ พืชสวน และมีประสบการณ์การทำงานจริง ๆ เกี่ยวข้องกับงานรุกขกรอย่างน้อย 2 ปี และเมื่อสอบข้อเขียนผ่าน Arborist ก็จะได้ ใบรับรองจาก ISA เลย แต่ยังมีอีกส่วนคือ Tree Worker Climber คือคนทำงานบนต้นไม้ก็ต้องผ่านทั้งข้อเขียนและภาคปฏิบัติ ต้องปีนต้นไม้สอบตัดต้นไม้ด้วย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเป็นแนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อที่เหมาะสมต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร แสดงในภาพที่ 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ภาพที่ 4 แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อที่เหมาะสมต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อที่เหมาะสมต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร จากการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมการใช้สื่อที่เหมาะสมต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ตามแบบจำลองการสื่อสารตามแนวคิดของ เดวิด เค เบอร์โล (SMCR) ซึ่งการส่งเสริมการใช้สื่อที่เหมาะสมต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ควรใช้อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญ ให้ความรู้เรื่องวิธีการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ที่ถูกต้อง ผลกระทบจากการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ที่ไม่ถูกต้องและการดูแลต้นไม้ใหญ่ โดยผ่านช่องทางการถ่ายทอดแบบรายบุคคล คือการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ การถ่ายทอดแบบกลุ่ม คือ การศึกษาดูงาน และการถ่ายทอดแบบมวลชน คือ ผ่านทางเว็บไซต์ ซึ่งควรเลือกให้เหมาะสมกับผู้ใช้นั้นๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ได้ถูกวิธี และเจ้าหน้าที่มีความรู้ความชำนาญด้านการตัดแต่งกิ่งและดูแลต้นไม้ใหญ่ และส่งผลให้ต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานครมีความแข็งแรง มีอายุยาวนานขึ้น รวมทั้งลดอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากต้นไม้ใหญ่ได้อีกด้วย ตามภาพที่ 1

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ จากผลการวิจัยที่พบว่า เจ้าหน้าที่มีปัญหาด้านการให้บริการ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ข้อเสนอต่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ควรหาความรู้ด้านการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่เพิ่มเติม จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

1.2 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานควรจัดหาผู้ถ่ายทอดความรู้ให้เพียงพอต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดทำสื่อให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีปริมาณเพียงพอกับจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาด้านสื่อที่เหมาะสมในการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ในขยายผลให้ครอบคลุมไปถึงหน่วยงานอื่นทั้งมหาวิทยาลัย และภาคเอกชนต่างๆ

2.2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ใหญ่ในกรุงเทพมหานคร

2.3 ควรมีการศึกษามลกระทบในการตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ต่อระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ในพื้นที่เมือง

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพมหานคร. (2561). รายงานสรุปข้อมูลสวนฯ 7 ประเภท. สืบค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2561 จาก

<http://203.155.220.118/userfiles/files/parks%202561.pdf>.

ดวงแก้ว เงินพุลทรัพย์. (2555). การใช้สารสนเทศทางการเกษตรของเกษตรกร. รายงานการวิจัย ชุดโครงการวิจัย “การวิจัยชุมชน

อำเภอปรามบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ดวงใจ สุขเฉลิม, สันติ สุขสะอาด และยงยุทธ ไตรสุรัตน์. (2558). คู่มือการศึกษาน้ำไม่ไทย. กรุงเทพฯ. คณะวนศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธานินทร์ คงศิลา, และณัฐ สมณคุปต์. (ม.ป.ป.). กระบวนการเรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์ ของเกษตรกรในจังหวัดลพบุรี. สืบค้นเมื่อ

27 กรกฎาคม 2563 จาก <https://www.lib.ku.ac.th/KUCONF/2556/KC5114005.pdf>.

นันทิศา จุไรทัศน์. (2563). รุกขกร : หมอต้นไม้ ผู้ต่อลมหายใจให้รากแก้ว. นิตยสารวาไรตี้เพื่อสุขภาพ @Rama. ฉบับที่ 36 เดือน

มีนาคม 2563. หน้า 14-16.

เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ, และบำเพ็ญ เขียวหวาน. (2558). การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการเกษตรของ

เกษตรกร. วารสารสังคมศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2558. หน้า 43-54.

พรชุลี นิลวิเศษ. (2558). การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการทรัพยากรเพื่อ

การส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร (หน่วยที่ 3, พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วรดี อุดมเกียรติ. (2550). รูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ศึกษากรณี: โรงเรียนสอนภาษาครูเค. วิทยานิพนธ์

มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานสวนสาธารณะ. (2547). คู่มือการปฏิบัติงานปลูกและดูแลรักษาต้นไม้. สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา

(องค์การค้ำของคุรุสภา).

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

สินีนุช ครุฑเมือง แสนเสริม, และพลสรายุ สราญรมย์. (2558). รูปแบบพฤติกรรมและเงื่อนไขการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเกษตรกร. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2563 จาก https://e-jodil.stou.ac.th/filejodil/11_7_513.pdf?fbclid=IwAR1KA-akC6hEqTZHdf0_mJwrb21afbzlJTEk3BYMjkxd57YgSesn6kJ8q-M.

Elmendorf W., Watson T., and Lilly S. (2002). Arboriculture and urban forestry education in the United States: Results of an educators survey. Article in Journal of arboriculture. pp.138-149.

